

SECTOR PRIMARI

RESUM

Segons les dades de les conselleries d'Agricultura i Pesca i de Medi Ambient, el sector primari ha gaudit el 2008 d'una producció final del VAB a cost de factors de 175,45 milions d'euros (euros corrents 2008), dels quals el 85,28% correspon al subsector agroramader; un 10,92%, al subsector pesquer, i la resta, el 3,79%, al subsector forestal. Aquesta magnitud representa un lleuger increment en euros corrents de prop del 3% respecte al 2007. La situació del sector primari es pot resumir en els trets següents:

- L'ocupació en el sector agrari fou de 8.950 persones de mitjana el 2008, segons les dades de l'enquesta de la població activa, xifra que representa el 1,76% del total de la població activa de les Illes Balears. Es constata, d'altra banda, una important disminució dels treballadors afiliats al règim general d'autònoms, especialment en agricultura, ramaderia, caça i activitats de serveis relacionats. Una part de l'increment del règim general fou d'afiliats de nacionalitat estrangera.
- Es manté la producció total agrària respecte a l'any anterior; augmenten les despeses de producció i les subvencions, i també hi ha un increment del 3,17% respecte al 2007 de les superfícies de producció. Per la seva part, la producció ramadera, en la qual disminueix la producció de carn i augmenta la producció de llet i d'altres productes ramaders, registra un retrocés de l'1,84% respecte a l'any anterior.
- El sector forestal presenta una variació lleugerament positiva. Destaca la disminució del valor de la producció de fusta i llenya, així com l'augment de la producció de caseres, que incrementen de superfície.
- El subsector pesquer experimenta una disminució del VAB a cost de factors de prop del 3,3%. D'altra banda, s'ha produït una gran davallada de l'aqüicultura marina, amb un descens del 39,8%. Cal esmentar que l'evolució de la producció d'aquest sector és, de moment, molt variable sobretot pel poc temps que ha passat des que es va implantar.
- Cal destacar que, a banda de la producció d'aliments, el sector agroramader i pesquer aporta altres externalitats positives a la resta de la societat i la resta de sectors econòmics. Aquestes es relacionen amb el manteniment dels ecosistemes i paisatges, la reducció d'emissions de CO₂, la prevenció d'incendis i la conservació del patrimoni genètic.

5.1.

INTRODUCCIÓ

Aquest apartat dedicat al sector primari pretén, primer, analitzar el seu marc estructural general, i posteriorment fer una anàlisi de la situació dels diferents subsectors en què s'articula (l'agrari, el ramader, el forestal i el pesquer). Per tant, l'objectiu és presentar una primera aproximació que farà referència a les dades principals del sector considerat en conjunt, als recursos humans que hi treballen i a altres trets que ens permetin una senzilla aproximació i avaluació del sector.

Les dades bàsiques emprades per fer aquesta anàlisi es basen en un ventall ampli d'informacions estadístiques que majoritàriament han estat facilitades per la Secció d'Estadística de la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern de les Illes Balears, dades que són completades parcialment amb altres de l'Institut Balear d'Estadística (IBESTAT), el Servei d'Ocupació de les Illes Balears (SOIB), la Conselleria de Turisme del Govern de les Illes Balears, la Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears, el Ministeri del Medi Ambient i Medi Rural i Marí (MARM), l'Institut Nacional d'Estadística (INE) i la Secretaria d'Estat de la Seguretat Social del Ministeri de Treball i Immigració (MTIN).

Segons les dades de la Secció d'Estadística de la Conselleria d'Agricultura i Pesca (relatives a les produccions agràries) i de la Conselleria de Medi Ambient (producció forestal) relatives a l'any 2008, el sector primari ha gaudit d'un VAB a cost de factors de 173,80 milions d'euros (euros corrents 2008). La major part d'aquest correspon al sector agrari (agricultura més ramaderia), que, amb el 85,14% del total, va superar els 147,98 milions d'euros, mentre que el VAB registrat pels sectors pesquer i forestal només representa l'11,03% i el 3,83% respectivament. (Vegeu el quadre I-26 i [gràfic AI-16](#).)

Quant al pressupost de la Conselleria d'Agricultura i Pesca per a l'any 2008, va ser de 68,83 milions d'euros, que representen un augment del 8,08% respecte a l'any anterior, bàsicament degut a canvis referents a l'increment de la partida dedicada a foment del sector agrari de les Illes Balears, que destaca pel seu pes, a la qual es dedica el 70,76% de la quantia total del pressupost de la Conselleria, seguit per les partides dedicades a infraestructures agràries de les zones rurals, que representen el 18,82%. Les dues partides concentren quasi el 90% de les despeses de la Conselleria. ([Vegeu el quadre AI-16](#).)

5.2.

ELS RECURSOS HUMANS EN EL SECTOR PRIMARI

L'ocupació en el sector agrari de les Illes al llarg del 2008 fou, segons les dades de l'enquesta de la població activa (EPA), d'una mitjana de 8.950 persones, xifra que representa l'1,76% del total de la població activa ocupada de les Illes Balears, mentre que l'atur presenta unes xifres mitjanes de 1.425 aturats. Globalment, es registra una variació negativa a tots els trimestres respecte a la població ocupada, i de manera semblant es detecta un important increment de l'índex mitjà dels aturats. ([Vegeu el quadre AI-17](#).)

D'altra banda, les xifres d'afiliació dels treballadors del sector primari en els distints règims de la Seguretat Social referents al 2008 registren 10.361 persones (vegeu el quadre 3). Aquesta xifra, comparada amb la de l'any anterior, comporta un increment de 403 afiliats en el sector primari, que suposa una variació positiva del 4,04%, fet que s'ha de relacionar amb els 2.445 nous afiliats en el règim general d'autònoms de la Seguretat Social, molt

QUADRE I-26. MACROMAGNITUDS ECONÒMIQUES DE LES ACTIVITATS PRIMÀRIES DE LES ILLES BALEARS (2008)

Subsector	VAB a cost dels factors (euros corrents)
Agrari	149.634.656
Forestal*	6.655.432
Pesquer	19.167.694
Total	175.457.782

* Conselleria de Medi Ambient. Dades del total de la producció forestal.

Font: Conselleria d'Agricultura i Pesca.

especialment amb afiliats en ocupacions lligades amb l'agricultura, la ramaderia, la caça i altres serveis relacionats, i en menor mesura amb l'increment d'afiliats en el règim general de la Seguretat Social. Per la seva part, el subsector de la pesca registra una disminució tant en el règim general com entre els autònoms, la qual cosa s'ha de relacionar amb els canvis i els problemes en la flota pesquera balear. La més alta pèrdua es registra entre els treballa-

dors afiliats al règim especial agrari, que experimenta una reducció de 2.094 afiliats, fets que s'han de relacionar amb la jubilació de pagesos que arriben a les edats superiors. (Vegeu el quadre I-27.)

Cal assenyalar que el 2008 una mitjana de 576 dels afiliats al règim general de la Seguretat Social són de nacionalitat estrangera, la qual cosa representa el 25,47% del seu total i és indicatiu del paper dels immigrants estrangers en la continuació de les

QUADRE I-27. AFILIACIÓ DELS TREBALLADORS DEL SECTOR PRIMARI ALS DIFERENTS RÈGIMS LABORALS DE LA SEGURETAT SOCIAL (2008)

	Variació 2008-2007			
	2007	2008	Absoluta	Relativa (%)
Treb. afiliats al règim general de la SS				
01 Agricultura, ramaderia, caça i activitats dels serveis que hi estan relacionats	1.646	1.697	51	3,07
02 Selvicultura, explotació forestal i activitats del serveis que hi estan relacionats	354	390	36	10,24
05 Pesca, aqüicultura	61	67	6	9,02
Total	2.061	2.153	92	4,48
Treb. afiliats al règim general d'autònoms de la SS				
01 Agricultura, ramaderia, caça i activitats dels serveis que hi estan relacionats	1.317	3.758	2.441	185,35
02 Selvicultura, explotació forestal i activitats del serveis que hi estan relacionats	27	33	6	22,22
05 Pesca, acuicultura	7	5	-2	-30,95
Total	1.351	3.796	2.445	180,96
Treb. afiliats al règim especial agrari				
Total de treballadors	4.444	2.350	-2.094	-47,12
Treb. afiliats al règim especial de la mar				
Total de treballadors	2.102	2.061	-41	-1,93
Treb. afiliats al règim del sector primari				
Total de treballadors	9.958	10.361	403	4,04

Font: Tresoreria General de la Seguretat Social. Elaboració: Observatori del Treball.

tasques laborals en el sector agrari i pesquer. D'ells, els ocupats a les seccions d'activitat de l'agricultura, ramaderia, caça i silvicultura concentren el 26,24% del total dels afiliats a la secció, mentre que en la secció de la pesca arriben fins al 36,07%, xifres que són prou superiors a les globals de les Balears. (Vegeu el quadre AI-18.)

5.3.

EL SUBSECTOR AGRARI

Tradicionalment, la importància agrària d'una regió i el seu potencial apareixien definits per la contribució de l'agricultura i la ramaderia al VAB del sector primari. No obstant això, en l'actualitat s'han de tenir en compte també altres factors per valorar encertadament la influència del sector en la societat, atès que la seva importància sobrepasa el que és l'estricta contribució econòmica resultant de la seva activitat productiva. L'activitat agrària gestiona una part molt important del paisatge i de la biodiversitat de les Illes Balears i, per tant, té una importància ecològica i turística elevada. A més, una producció agrària pròpia garanteix el manteniment de les varietats autòctones i la seguretat alimentària i té un component patrimonial important com a valedor dels costums i tradicions propis. Aquestes particularitats fan d'aquest sector un cas especial en què la mesura purament econòmica no és suficient per determinar-ne la importància.

En els apartats següents analitzam els trets generals del subsector agrari i posteriorment aprofundim les característiques més significatives del comportament de l'agricultura i la ramaderia al llarg del 2008.

5.3.1. ELS TRETS GENERALS

El sector agroramader de les Illes Balears, que inclou les activitats lligades a l'agricultura i la ramaderia, registra globalment el 2008 una producció final agrària de 212,34 milions d'euros corrents. Així mateix, el valor afegit brut (VAB) a preus de mercat assolí la quantia de 149,63 milions d'euros. Per la seva part, la renda agrària se situa en 136,93 milions d'euros, xifra que representa un índex positiu del 2% en relació amb l'any anterior. En aquest resultat hi han influït l'augment de les despeses de fora del sector com a conseqüència de l'encariment dels combustibles, els pinsos i els fertilitzants, i l'augment de les subvencions. (Vegeu el quadre I-28.)

Amb referència a la maquinària agrària inscrita a les Illes Balears al llarg del 2008, s'observa la continuació del procés de millora tècnica iniciat al llarg dels darrers decennis. Aquest fet es constata amb l'increment de 555 unitats respecte al 2007. La millora assolida implica, al mateix temps, un augment de la potència total de la maquinària de 33.356 CV. Així mateix, es registra un petit increment de la potència mitjana per unitat, que passa de 38,56 CV registrada el 2007 a 38,98 CV el 2008. Els tractors amb rodes representen la maquinària agrària que va registrar més altes respecte a l'any 2007, amb un total de 606 noves altes de tractors amb rodes, si bé aquest grup també és el que també va tenir més baixes. (Vegeu el quadre AI-19.)

Altres indicadors del procés d'innovació al camp són els avanços en determinades tipologies de reg i en la superfície d'hivernacles. Les dades són molts fluctuants segons els anys. D'acord amb l'enquesta

QUADRE I-28. VALORACIÓ ECONÒMICA DE LA PRODUCCIÓ AGRÀRIA DE LES ILLES BALEARS. 2008

	Euros corrents 2008	Euros corrents 2007	Variació corrent 07-08	Euros constants 2007	Variació real 07/08	Deflactor
Producció agrícola final	134.387.400	132.800.605	1,2%	131.801.952	-0,8%	1,01
Producció ramadera final	77.956.527	79.392.203	-1,8%	78.230.227	-1,5%	1,01
Total producció agrària	212.343.927	212.192.808	0,1%	210.032.179	-1,0%	1,01
Despeses fora del sector	128.128.292	115.517.902	10,9%	128.128.292	10,9%	0,90
VAB a preus de mercat	84.215.635	96.674.906	-12,9%	81.903.887	-15,3%	1,18
Subvencions	65.794.870	48.566.414	35,5%	65.794.870	35,5%	0,74
Imposts lligats a la producció *	375.849	375.581	0,1%	375.849	0,1%	1,00
VAB a cost dels factors	149.634.656	144.865.739	3,3%	147.322.908	1,7%	0,98
Amortitzacions *	12.698.167	12.689.130	0,1%	12.689.167	0,0%	1,00
Renda agrària	136.936.489	132.176.609	3,6%	134.633.741	1,9%	0,98

* Estimacions fetes segons dades estructurals.

Font: Conselleria d'Agricultura i Pesca.

sobre superfícies i rendiments de cultius del 2008 elaborada pel Ministeri del Medi Ambient i Medi Rural i Marí, la superfície de reguiu avaluada el 2008 era de 19.796 hectàrees, dada que representa un significatiu increment respecte a l'any anterior. Del total de reguiu es dediquen 122 hectàrees a hivernacles, que representen el 0,61% de la superfície reguiu. Predominen els hivernacles elementals amb el 63,11% de la superfície d'hivernacle total, la resta són hivernacles tecnificats. Quant al tipus de reg, destaca l'avanç experimentat pel reg localitzat o reg gota a gota, que s'estén quasi sobre la meitat de la superfície de reguiu (el 48,42%). Destaquen també l'extensió assolida pels regs per aspersió (el tipus d'aspersió normal més l'automotriu representen el 44,69% de les terres regades). Els sistemes de reg tradicionals experimenten una important regressió i són substituïts per nous siste-

mes de reg que aconsegueixen més estalvi d'aigua. (Vegeu el gràfic AI-17.)

Entre els elements indicadors de la implantació de noves activitats no agràries en el món rural destaca l'evolució dels establiments d'agroturisme. Aquesta activitat és valorada de manera positiva en el marc de les estratègies de dinamització del món rural i està inclosa en les polítiques de desenvolupament rural que s'han establert a diferents etapes de la política agrària comunitària. A les Illes Balears, més que com elements de dinamització, poden ser considerats com incentius importants per diversificar l'oferta turística illenca. El 2008 el nombre d'agroturismes fou de 177 establiments, amb una oferta total de 2.440 places, la qual cosa representa un increment respecte al 2007 de l'1,72% en el nombre d'establiments i del 3,56% en el nombre de places ofertes. (Vegeu el gràfic AI-18.)

A més a més, s'ha d'assenyalar el programa Illes Balears Qualitat, que ha implicat un important impuls en la promoció de diferents productes originaris de les Illes Balears, la qual cosa incideix en el fet de comercialitzar-los i en el seu valor comercial.

Respecte a l'any 2007, les marques de qualitat Gin de Menorca, Palo de Mallorca, Ensaïmada de Mallorca, Mahón-Menorca i Oli de Mallorca mostren un decrement en la facturació, mentre que Herbes Eivissenques i Sobrassada de Mallorca augmenten. Registren també un retrocés tant els vins amb denominació d'origen Pla i Llevant així com diferents Vi de la Terra (Illes Balears, Serra de Tramuntana-Costa Nord i Formentera). El més alt valor comercial és el que registra la denominació d'origen Binissalem-Mallorca, seguit de Pla i Llevant i Vi de la Terra-Illes Balears. Incrementa de manera considerable el seu valor comercial el Vi de la Terra Mallorca. Finalment, entre les denominacions d'aliments destaquen de manera molt significativa el valor comercial en euros de la denominació d'origen Mahón-Menorca (formatges) i la denominació d'origen Sobrassada de Mallorca. (Vegeu el quadre AI-20.)

En el mateix marc de les promocions de productes illencs, hi trobam el programa Agrorutes del Bon Gust a les diferents illes i la promoció de l'oleoturisme, entre d'altres.

5.3.2. L'AGRICULTURA

Segons les dades de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, la superfície agrícola en producció que han ocupat els diferents cultius el 2008 era de 144.324 hectàrees, extensió que representaria aproximadament el 28%

del territori total de les Illes Balears. Aquesta extensió superficial representa un increment de 4.431 hectàrees respecte al 2007. A l'agricultura balear hi ha dos tipus principals de maneig agrícola: per una banda, l'agricultura de secà, que en bona part es mostra poc competitiva, però que té un valor estratègic important des de la perspectiva mediambiental, paisatgística i social com a externalitat positiva i, per l'altra, les terres de reguiu, concentrades a uns pocs indrets, amb produccions hortícoles, tubercles, cítrics, flors i fruita dolça, en què s'efectuen fortes inversions en la modernització tant dels processos productius com de la comercialització. Bona part de l'increment de l'extensió en producció del 2007 són terres de secà, especialment de cultius de farratges. Pel que fa a la distribució de superfícies ocupades, destaquen els conreus agrupats en la tipologia de farratges i cereals que ocupen el 31,70% i el 25,33% de la superfície en producció respectivament. Tots dos grups de cultius s'estenen sobre més de la meitat del sòl ocupat agrícola el 2008. Si hi afegim els fruiters no cítrics, aquestes tres grans agrupacions ocupen més de les tres quartes parts del sòl en producció i són definitòries dels principals trets característics que dominen l'estructura territorial agrícola de les Illes. (Vegeu el gràfic AI-19.)

La producció agrícola del 2008 va ser de 566.433 tones, de les quals 328.744 tones foren de consum dins les explotacions. Aquestes dades representen un augment respecte al 2007. S'incrementa el volum de la venda fora de les explotacions, que fou de 273.073 tones, dada que té una important significació en la valoració de la producció final agrícola, que fou de 134,39 milions d'euros. (Vegeu el quadre AI-21.)

Per grups de cultius, els més productius foren les hortalisses, que, amb una extensió de tan sols el 2,27% de la superfície agrícolament ocupada, aportaren 41,53 milions d'euros a la producció final agrícola, xifra que representa el 31,29% de la seva quantia total. D'aquest grup cal fer ressaltar, per ordre del volum de la seva aportació econòmica a la producció agrícola final, les produccions de tomàtigs, síndries, lletugues, xampinyons, cebes, pebres, melons i cols. També destaca la producció de tubercles, basada en el cultiu de la patata, que amb una extensió de només un 1,06% aporta més d'una quarta part de la producció final agrícola.

Així mateix, el volum de fruites que al llarg del 2008 es comercialitzaren a Mercapalma fou de 68.443 tones, xifra que representa un increment del 3% en relació amb l'any 2007. D'altra banda, cal assenyalar que el 2008 Mercapalma va comercialitzar també 73.492 tones d'hortalisses, quantitat que representa un lleuger augment de l'ordre de l'1% en relació a l'any anterior. Cal assenyalar el diferent paper que representen en tots dos grups els productes comercialitzats a Mercapalma procedents de les

Illes Balears. Mentre que en el cas de les hortalisses el seu pes fou del 63%, en el cas de les fruites aquest només representa el 24%. Les fruites provinents de les Balears experimenten una caiguda important en relació amb el 2007 de prop del 13%, mentre que en el cas de les hortalisses aquesta fou menor, de prop del 3%. Respecte als productes provinents de fora de les Illes Balears comercialitzats a Mercapalma l'any 2008, destaquen, en relació amb els llocs d'origen, València i Barcelona, que en el cas dels productes fruiters concentraren més de la meitat de les tones comercialitzades. (Vegeu els quadres [AI-22](#) i [AI-23](#).)

5.3.3. LA RAMADERIA

La producció ramadera ha disminuït lleugerament respecte al 2008. La producció ramadera final fou de 77,96 milions d'euros, xifra que representa una disminució de prop del 2% en relació amb el 2007. Així mateix, la ramadera experimenta una petita disminució del pes de la seva aportació a la producció agrària final, que fou del 37% el 2008, mentre que el 2007 representava el 37,5%. (Vegeu el quadre I-29.)

QUADRE I-29. VALORACIÓ ECONÒMICA DE LA PRODUCCIÓ RAMADERA DE LES ILLES BALEARS (2008)

Productes ramaders	Unitats	Euros corrents
Carn (kg vius)	25.661.156,00	40.626.823,00
Moviment comercial pecuari	3.219,00	248.697,00
Llet (litres)	77.005.091,00	30.332.465,00
Ous (milers de dotzenes)	7.330,32	6.115.705,00
Mel (kg)	98.247,00	614.042,00
Cera (kg)	3.007,00	18.795,00
Producció ramadera final		77.956.527,00

Font: Secció d'Estadística de la Conselleria d'Agricultura i Pesca.

Referent al volum de ramat sacrificat, destaca la producció de carn d'aus, que representa el 34,42% de les tones en canal, si bé en valor econòmic és la producció de carn de boví la que concentra el 27,94% del total de la producció de carn del ramat sacrificat. (Vegeu el quadre AI-24.)

La distribució de les produccions ramaderes per tipus de productes ramaders (en euros) està encapçalada, en primer lloc, per la producció de carn, que representa el 52,11% del total de la producció ramadera. En segon lloc, es troba la producció de llet, que va concentrar el 38,90% de la producció final en euros corrents, producció lligada en un 99,01% a la llet de vaca. El tercer escaló en importància està ocupat per la pro-

ducció d'ous, que representa el 7,85%. De la resta de grups de producció ramadera només destaca la producció de mel. Globalment, la ramaderia representa un retrocés en la producció de carn i del bestiar d'engreix, mentre que s'incrementa el valor de les produccions lligades a la llet, els ous i la producció de mel i cera. (Vegeu el quadre AI-25.)

5.4.

EL SUBSECTOR FORESTAL

La producció forestal total de l'any 2008 va ser de 6,65 milions d'euros corrents, que representen un lleuger increment de l'1,78% respecte al 2007, si bé la seva contribució a la producció final del sector

QUADRE I-30. PRODUCCIÓ FORESTAL DE LES ILLES BALEARS (2008)

Producció de fusta	Producció (m ³ d'arbres drets)	Euro/m ³	Producció (en euros)
Pi blanc (<i>Pinus halepensis</i>)	6.214,97	21,3	132.379
Alzina (<i>Quercus ilex</i>)	400,02	40,35	16.141
Ullastre (<i>Olea europaea</i>)	227,91	40,34	9.194
Altres	16,80	33,96	571
Total fusta	6.859,70		158.285
Producció de llenya	Producció (en esteri)	Euro/esteri	Producció (en euros)
Pi blanc (<i>Pinus halepensis</i>)	12.414,10	2,69	33.394
Alzina (<i>Quercus ilex</i>)	484,03	23,55	11.399
Ullastre (<i>Olea europaea</i>)	267,60	23,55	6.302
Altres	28,81	16,6	478
Total llenya	13.194,54		51.573
Activitats secundàries no forestals no separables	Superfície (en ha)	Euro/ha	Producció (en euros)
Producció de caceres	373.656,48	17,25	6.445.574

Font: Conselleria de Medi Ambient.

primari queda reduïda al 3,83% de la seva producció total. El 96,84% de la producció en euros prové de les aportacions econòmiques de les caseres, que implicaren 6,44 milions d'euros l'any 2008. Aquesta constatació mostra clarament que el sector forestal es caracteritza bàsicament per una forta externalitat. La producció primària de productes forestals de fusta i llenya presenta una baixa rendibilitat i tan sols és rendible en alguns sectors d'àrees planes. Això queda explícit en el fet que la producció de fusta només va representar un 2.37%, i encara fou més baix el pes de la producció de llenya, que només fou del 0,77%. (Vegeu el quadre I-30.)

En les produccions de fusta i llenya, totes dues en retrocés respecte al 2007, destaquen les aportacions de l'espècie del pi blanc, que representa econòmicament el 83,63% de la fusta i el 64,75% de la llenya. Finalment, cal remarcar la gran importància que tenen per a la valoració econòmica de la producció forestal els serveis als espais forestals. Hi destaca bàsicament el cas de les caceres, lligades a la caça a través de vedats i gestionades moltes vegades per societats de caçadors. L'any 2008 els vedats de caça ocupaven 373.656,48 hectàrees, la qual cosa indica que el 74,64% del territori de les Illes Balears gaudeix de la condició de vedat de caça. L'extensió de la superfície dedicada a caceres s'ha incrementat en un 0,46% en relació amb l'any 2007, fet que ha implicat també un increment econòmic en la producció final forestal.

5.5.

LA PESCA

Tot i que actualment mostra un situació més o manco estable, l'activitat de la pesca ha perdut pes econòmic i social en les darreres dècades. Els obstacles més importants amb què topa la possible reconversió del sector són la problemàtica de la comercialització dels productes pesquers; l'increment del cost dels consums intermedis, especialment lligat a l'augment del preu del combustible, i la situació de l'entorn biològic en el qual es mou. El nombre de treballadors en el grup de la pesca i l'aqüicultura afiliats al règim general de la Seguretat Social només ha augmentat en 6 llocs de treball en relació amb l'any 2007, però el nombre de baixes que s'han registrat en el règim general d'autònoms és de dos afiliats. Destacant la caiguda important dels afiliats al règim especial de la mar, que perd 41 pescadors. Cal assenyalar que el 35,82% dels afiliats al règim general de la Seguretat Social són de nacionalitat estrangera. El VAB al cost de factors en euros corrents va ser l'any 2008 de 19,16 milions d'euros, quantia que significa un descens del 10% respecte a l'any anterior. El 76,95% de la producció econòmica del sector pesquer extractiu balear correspon a la producció pesquera, mentre que la producció aquícola representa el 23,05% de la producció pesquera final. (Vegeu el quadre I-31.)

Quant a les espècies pescades, dominen els peixos, que, amb 2.470,96 tones, representen el 76,47% de la quantitat pescada, volum que representa un petit

QUADRE I-31. VALORACIÓ ECONÒMICA DE LA PRODUCCIÓ PESQUERA DE LES ILLES BALEARS (2008)

	Euros corrents 2008	Euros corrents 2007	Variació corrent 07-08	Euros constants 2007	Variació real 07/08	Deflactor
Total espècies pescades	22.269.627	23.014.074	-3%	24.952.643	8%	0,92
Total espècies criades en aquicultura	6.672.166	9.253.983	-28%	4.450.943	-52%	2,08
Producció pesquera final	28.941.793	32.268.057	-10%	29.403.586	-9%	1,10
Despeses fora del sector*	12.216.524	12.559.277	-3%	12.216.524	-3%	1,03
VAB a preus de mercat	16.725.269	19.708.780	-15%	17.187.062	-13%	1,15
Subvencions	2.442.425	1.520.861	61%	2.442.425	61%	0,62
VAB a cost dels factors	19.167.694	21.229.641	-10%	19.629.487	-8%	1,08

* Estimació segons dades de l'any anterior

Font: Elaborat per la Secció d'Estadística amb dades de la Direcció General de Pesca.

augment respecte al 2007. Aquesta proporció no es correspon amb el seu valor econòmic, ja que els crustacis i mol·luscs, amb només el 25,53% de total de tones estretes, generaren una producció en euros que representa el 38,48% de la producció pesquera final. ([Vegeu el quadre Al-26.](#))

Les espècies de peix que més s'han pescat, d'acord amb el volum de pesca, són xucles, gerrets, molls, maires, peixos de fons, rajades i sorells, tots han superat les 149 tones. En el grup dels mol·luscs des-

taquen els pops, mentre que entre els crustacis és la gamba rosada la més pescada. Aquesta darrera és l'espècie més valorada i representa el 20,26% de la producció total pesquera en euros.

La distribució del volum de pesca desembarcada per illes presenta en totes tres diferencials. Es registra una reducció en la quantitat total del volum de la pesca desembarcada en relació amb el 2007 en el cas l'illa d'Eivissa, mentre que s'experimenten augments a la resta d'illes. ([Vegeu el quadre Al-27.](#))